

חלוץ פרק שביעי עירובין

פא.

עין משפט נר מצוה

א [מיי פ"א מהל' עירובין
הל' ש"ע א"ח ס"י שפ"ו
ספ"ד ד:]
ב ג טו ש"ע א"ח ס"י
שפ"ו ספ"ד ו:
ג ג מ"י פ"ה מהלכות
בבב"ש הלכה ג ספ"ג
ע"ש קמ"א ט"ע א"ח ס"י
שפ"ו ספ"ד א:
ג ד ה טו ש"ע א"ח
ס"י שפ"ו ספ"ד ו:
ג ד ו ז מ"י פ"א מהל'
עירובין הלכה ח
וט"ע ש"ס ספ"ד ח:
ח א מ"י פ"ו מהלכות
עירובין הלכה ג ספ"ג
ע"ש א"ח טו ש"ע א"ח ס"י
שפ"ו ספ"ד א:

רבינו חננאל (המשך)
היה חסר ה"ן יתר שיעורו
במאה. וכשם שתרומה
מדימה כ"ך חלת מדימה.
ואם ניטלה ממנה כזה
השיעור ונשאר בה מון
שתי סעודות מערבין לו
בה. אבל אם ניטלה ממנה
חלק אחד מ"כ כדי חלת
ואם נשפטה עימה לעצמו או
למשה בנו אין מערבין
בה שכבר נעשתה כפרוטה.
וכן אם נפרסה כבר ותפרה
בקיסם ונראית שלימה
מערבין לו בה. אבל
אם נראית פרוטה כגון
דיעה תופרה אין מערבין
לו בה. משמיה דשמואל
אמרו מערבין בפת אורז
אבל לא בפת דוחן.
ועוד אמרו משמו מערבין
בפת עדשים. ואם היא
פת עשויה ממינים הרבה
כגון חטים ושעורים ופול
ועדשים ודוחן וכוסמין
[אין מערבין לו בה].
ועגות שעורין תאכלנה
לשיעוריהם. תאכלנה.
לשומר כשיעור כך וכך.
רב פפא אמר עריכתה
עריכתה שעורים ולא
עריכתה חטין. כדתנן
אובלין עראי מן העיסה
עד שתגלגל בהטים
ותמטטם בשעורין.
גלגלה בחיטים וטימטם
בשעורין. האוכל ממנה
חיוב מיתה. כיון שהיא
נותנת המים מגבחת
חלתה. ובלבד שלא יהיה
שם ה' רבעים קמח.
ירושלמי מפני מה אמרו
מערבין בחצירות מפני
דרכי שלום. ומעשה
באותה העתה (רביבה)
ע"ש שלום. כיון שהיא
מערבין בחצירות מפני
דרכי שלום. ומעשה
מלה לחנוני או לנחתום
כדי שיהיה [לן] עירובין
דבר ר' אליעזר כו.

איתביה אביי בבב מערבין עירובי תחומין כו'. ק"ה הא
הגירסא בספרים ישנים וכן גרס ר"ח ופירש ה"ר
אברהם כולה סוגיא דה"ק תנינא חדא זימנא בכל מערבין כו' משמע
סתמא זין עירובי חצירות זין עירובי תחומין אמר רבה לאפקוקי
מר' יהושע דלמנר פת אין כו' והאי
בכל מערבין אכולהו עירובין קאי
ואכולהו פליג ר' יהושע ואומר פת
אין מידי אחרניא לא ולהכי איצטרין
תרי זימני דאי לא לדר ותנא צבא
דהכא הוה מוקמינן ההיא לעיל
בתחומין דליירי זהו כולי פירקא
ומילתא דר' יהושע דהכא הוה מוקמינן
בחצירות דמיירי זהו לעיל ולא מפקא
היא לעיל כלל מרבי יהושע דהכא
אזל השמא דמיתבא נמי גבי מלתא
דרבי יהושע מפקא מדידה דלאפילוגי
קאמי איתביה אביי אביי פריך על
מה שאמר שסבר רבי יהושע דלפילו
בתחומין אין מערבין אלא בפת והכי
גרסינן בכל הספרים ישנים בכל
מערבין עירובי תחומין (א) קאמר כו'
קס"ד דהאי בכל מערבין צבא מתי
פירות קאמר מלן שמעט ליה דלמנר
פת אין מידי אחרניא לא רבי יהושע
דהא אחרניא דר' אליעזר בכל מערבין
זין בחצירות זין בתחומין קאמר וקאמי
לה גבי תחומין (ב) בכל דבר אלמא
תחומין בכל דבר לרבי יהושע אלא
לאפקוקי מרבי יהושע כו' אלא האי בכל
מערבין זין בכל עמיני פת מערבין
זין בשלמין זין בחסרין והשמא מיירי
מתני' בכל מערבין דווקא בחצירות
דליירי זהו לעיל ופליג על ר' יהושע
דבעי שלמין בחצירות והא דלא שני
אפירכא דאביי דודאי רבי יהושע
מודה לתחומין בכל דבר ובצמתיותו
תנן בכל מערבין אפילו בחצירות כו'
יהושע פליג בחצירות לחודיהו אינו
משום דאי ר' אליעזר איירי בתרויהו
וכ' יהושע לא פליג אלא בחצירות הוה
ליה לפירוקי לחצירות לחודיהו ק"ה (א)
כדי חתה וכדי דימועה מערבין
15 בה. ונראה לר"י דווקא
בצולה לחלה וצמדומע איירי דאי
לא בעיא זימנא איכא חצירה אפילו
בחסרין מועט לישנא דמתניתין
משמע דשלמים לגמרי בעי ומיהו
לשון כדי קשה דהוה ליה למימר
חלתה ודמועתה ואור"י דנקט כדי
לאשמועינן דלפילו נטל לשם חלה אם
פריש יומר מכדי לורכך איכא חצירה
ואם תאמר כיון דאשמועינן כדי חלתה
דהוה אחד מארבעים ושמונה כל שכן
כדי דימועה דהוה יותר ממאה
ואור"י דקס"ד דלדמועה כיון דמוז הכי
ומודים

גב' לאפוקי מדר' יהושע דלמנר פת אין מידי אחרניא לא קא משמע
לן מסני' בכל אפילו זין ופירות ואי מהיחא הוה אחרניא התם הוה
דבעירובי תחומין עסקינן והתם מודה רבי יהושע דליכא למיחש
משום איצה כי הלא בעירובי חצירות דטעמא משום איצה דללקמן
אבל בעירובי חצירות אימא לא להכי
הדר תנייה גבי חצירות. לישנא
אחרניא גרסינן לאפקוקי מדר' מאיר
דלמנר צפת אין מידי אחרניא לא צפ'
הדר (לעיל דף ע"א:) קמ"ל בכל והיא
היא: איציבה אביי **בכל מערבין**
עירובי חצירות גרסינן ו**בכל משתתפין**
שיתופי מבוואות ולא אמרו לערב בפת אלא
במצד בלבד מאן שמעת ליה דאמר פת אין
מידי אחרניא לא רבי יהושע וקתני בכל
אלא אמר רבה בר בר חנה לאפקוקי מדרבי
יהושע דאמר שלימה אין פרוסה לא קמשמע
לן בכל ופרוסה מאי טעמא לא אמר רבי
יוסי בן שאול אמר רבי משום איבה אמר
ליה רב אחא ברביה דרבא לרב אשי עירבו
כולן בפרוסות מהו א"ל ° שמוא יחזור דבר
לקלקולו א"ר ° ויחנן בן שאול ניטלה הימנה
כדי חלתה וכדי דימועה מערבין לו בה
והתניא כדי דימועה מערבין לו בה כדי
חלתה אין מערבין לו בה לא קשיא הא
= בחלת נחתום הא בחלת בעל הבית ° דתנן
שיעור חלה אחד מעשרים וארבעה העושה
עיסה לעצמו ועיסה למשתה בנו אחד מעשרים
וארבעה נחתום שהוא עושה למכור בשוק
וכן האשה שעשתה למכור בשוק אחד
מארבעים ושמונה אמר רב חסדא ד תפרה
לו בה לא קשיא ° הא דידע תיפרה הא דלא
ידע תיפרה א"ר זירא אמר שמואל מערבין
בפת אורז ובפת דוחן אמר מר עוקבא לדידי
מופרשא לי מיניה דמר שמואל ° בפת אורז
מערבין ובפת דוחן אין מערבין אמר רב חייה
בר אבין אמר רב ° מערבין בפת עדשים איני
והא הדיא דהואי בשני דמר שמואל ושדייה
לכלביה ולא אכלה הדיא דשאר מינים
הואי דכתיב ° ואתה קח לך חטין ושעורים
ופול ועדשים ודוחן וכוסמים וגו' רב פפא
אמר הדיא צלויה בצואת האדם תעגנה
דכתיב ° והיא בגללי צאת האדם תעגנה
לעיניהם מאי ועגת שעורים תאכלנה אמר
רב חסדא לשיעורים רב פפא אמר ° עריבתה
° בעריבת שעורים ולא ° בעריבת חטים:
מתני' נותן אדם מעה לחנוני ולנחתום
כדי שיזכה לו עירוב דברי רבי אליעזר
והכמים אומרים ° לא זכו לו מעותיו

א) לעיל ט: קדושין לה.
ב) גי' הלאש ויפתא א. חלה
פ"ב מ"ג, ד) בקד"י גי' הדי
גמ' ובש"י כ"ב ע"כ עריכתה
עריכתה. וז"ל הגאון יע"ן
ז"ל, א) וע"פ ח"ס' שנת
לה ד"ה י"ק.

תורה אור השלם

1. ואתה קח לך חטין ושעורים ופול ועדשים ודוחן ובקסמים ותחתיה אותם בכלי ארז ותישית אותם קל לקחם מספר הקמים אשר אתה שוכב על צדך שלש מאות ותשעים יום תאכלנה: יחזקאל ד ט
2. וצגת שעורים תאכלנה ודיא בגללי צאת הקדם תעגנה לעיניהם: יחזקאל ד י ב

הגהות הב"ח

(א) ח"ס' ד"ה אימייה וכו' בכל הספרים שהיטט בכל מערבין עירובי תחומין כו' קס"ד כ"ל וז"ל וז"ל קאמר נחמק: (ב) בא"ר וקמי לה גבי תחומין דמערבין בכל דבר אלמא:

גליון הש"ס

גב' שבא יחזור דבר לקלקולו. גיטין 97 ה ע"ב:

רבינו חננאל

[ת"ר] בכל תחומין מערבין עירובי תחומין ובמבואות משתתפין שיתופי מבואות ולא אמרו לערב בפת אלא בעירובי חצירות בלבד. ואוקימנא לאה ברייתא (לה) דה"ה יהושע היא דקתני בתחומין ובמבואות בכל. ובחצירות בפת. והני מילי בשלימה אבל בפרוסה לא. ופרוסה איבה טעמא לא משום איבה. דאמר אביי מיתבא אנה שלימה והיא פרוסה. ואמרין ואי לייתה כולה פרוסה ליתכא איבה מאי. ושנינן גזירה שמא יביא אחד פרוסה ואחד שלימה ויבואו ליה לקלול איבה כדאמרן. וסוגיין דשמעתין כדי יהושע דאמר שלימה אין פרוסה לא. א"ר יונתן בן שאול א"ר אמר ניטלה מכבי העירוב כדי חלתה כדי חלת הנחתום העושה למכור בשוק, או אשה העושה למכור בשוק. שהוא אחד מארבעים ושמונה בעיסה. וכדי דימועה שהוא אחד ממאה ועוד. דתנן בתרומות פרק [ד'] ר' אליעזר אמר תרומה עולה באחד ומאה ר' יהושע אמר במאה ועוד. ר' יוסי בן המשולם אמר [ועוד] קב למאה סאה. ונתת [לדומע] [לדומע]. ואמרו בתלמוד ארץ ישראל והלכה כדברי של ר' יוסי בן המשולם. נמצא המדמע סאה במאה אין

בעירוב עם חצירי חס יבואו בני המבוי לקחת ממך ככר לעירוב או זין לשיתוף יהא לי חלק צו: לא זכו לו מעותיו. שאין מעות קונות עד שימשוך ואפי' עירב החנוני הזה לכל האחרים חזקה גם לזה אינו עירוב שהיה לא נחתום לזכות לו בזמנת חס כשאר מוכין עירובין אלא לקנות המעה והרי אינה קנויה לו דכיון דמעות אינן קונות לא סמכא דעתיה דהאי ולא הוי דעתיה לאקנויי ונמצא מערב לו בזמנתו שלא מדעתו: ומודין

לא זכו לו מעותיו. פירש הקונטרס ואפילו עירב החנוני הזה לכל האחרים חזקה גם לזה אינו עירוב שהיה לא נחתום לזכות לו בזמנת חס כשאר מוכין עירובין אלא לקנות המעה והרי אינה קנויה לו וזמנתו פירש כן דלפילו מתכוין לו להקנות לו בזמנת חס כשאר מוכין עירובין אלא לקנות המעה וקנה לו מן השוק אינו עירוב כיון שהנותן מתכוין לקנות לו מן החנוני ואין המעה קונה לו וכל היכרות שעושה החנוני שלא מדעת בעל הבית קא עביד ואין מערבין אלא לדעתו ולשון הקונטרס נמי מוכיח כן בסמוך: בראשונה